

Emberi Erőforrások Minisztériuma
Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

A felzárkózási együttműködések színterei Magyarországon

Kiss Csilla
felzárkózási referens
Felzárkózási Fejlesztések Főosztálya

Az MNTFS előzménye- stratégiai keretek

Európa2020 stratégia

Foglalkoztatás: a 20–64 éves korosztály 75%-ának legyen munkája

Oktatás: „a korai iskolaelhagyók aránya csökkenjen 10% alá” , „a 30 és 34 év közötti uniós polgárok legalább 40%-a rendelkezzen *felsőfokú végzettséggel*”

Küzdelem a szegénység és a társadalmi kirekesztés ellen:

legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek

Európai Roma Keretstratégia

Irányelvek, főbb területek:
oktatás, foglalkoztatás,
egészségügy, lakhatás

- **2011**
1430/2011. (XII. 13.) Korm. Határozat **a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról**, valamint végrehajtásának a 2012–2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről
- **2014**
A Kormány 1603/2014. (XI. 4.) Korm. határozata **a Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia II.**, Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája, a Köznevelés-fejlesztési stratégia, továbbá a Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégia elfogadásáról
- **2015**
1672/2015. (IX. 22.) Korm. határozat a **Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia II.** végrehajtásának a 2015-2017. évekre szóló kormányzati **intézkedési tervéről**

A szegénység újratermelődésének megakadályozása

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

ALAPELVEK

1. Kiemelt, de nem kizárólagos célzás
- 1. Közös javaslat, közös döntés , közös felelősségvállalás**
2. Beavatkozás minél korábbi életkorban
3. Egymásra épülő, és egymást kiegészítő programok- komplex szemlélet
4. Szemléletváltás romák és nem romák
5. Roma kultúra megőrzése
6. Teljesítményelvűség, egyéni felelősségvállalás

Megfelelő képzettség megszerzése

**„FELZÁRKÓZÁSI VÉDŐHÁLÓ”
FELZÁRKÓZÁSI ESÉLYNÖVELŐ PROGRAMOK
ÁGAZATKÖZISÉG ÉS KOMPLEXITÁS**

Gyermekekre irányuló fejlesztések

Biztos Kezdet Gyerekházak (korai fejlesztés, szociális fejlődés előmozdítása)
Tanodák (tanórán kívüli, egyénre szabott tevékenységek)

Környezeti feltételek javítása

Komplex Telepprogram (szegregátumokban élők helyzetének javítása)
Lakhatási Beruházások (szociális bérlakások létrehozása és felújítása)

3 éves kortól kötelező az óvoda

Munkába járás támogatása

Aktívan a tudásért, Nő az esély (munkába járás költségeinek fedezése)

Foglalkoztatási lehetőségek

Nő az esély (min. 36 hónapos foglalkoztatás)
Szociális földprogram (szociális családi gazdálkodás)
Közfoglalkoztatás

Rászoruló egyének, családok

Aktívan a tudásért (általános iskola befejezésének támogatása)
Roma lányok továbbtanulási esélyeinek növelése „Útravaló” ösztöndíjak („Út a középiskolába”, „Út az érettségihez”, „Út a szakmához”, „Út a diplomához”)
Második esély programok (tanköteles koron túli, a középiskolai oktatásból lemorzsolódott fiatalok)
Nő az esély (szakirányú képzettség megszerzésének támogatása)
Roma Szakkollégium (diplomások ösztöndíj támogatása)

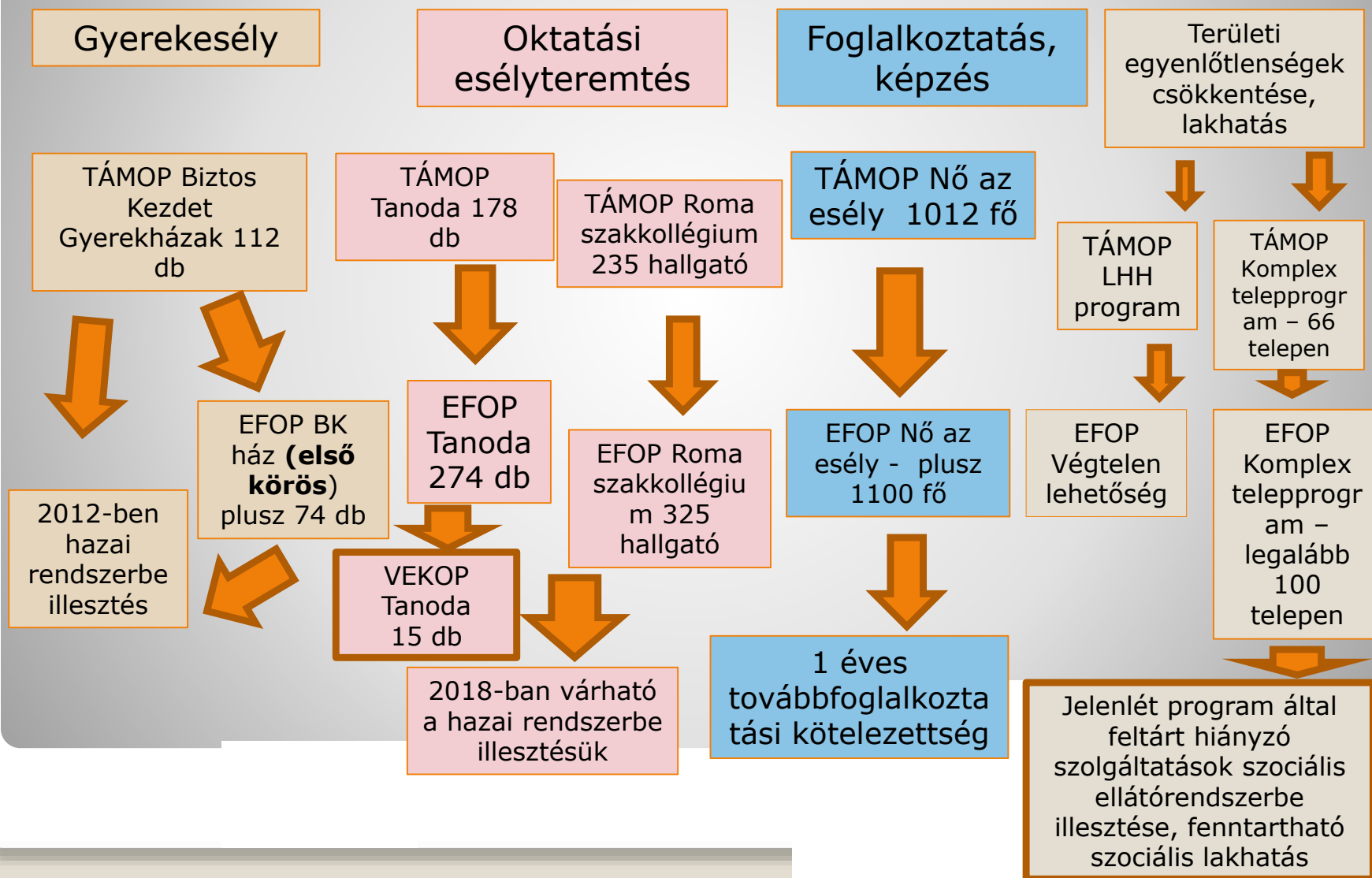
Megfelelő egészségügyi állapot

Egészségügyi szűrőprogramok, tanácsadás, felvilágosító előadások

Munkahely kereséshez kompetenciák, készségek fejlesztése

Aktívan a tudásért (általános iskola befejezéséhez, munkahely kereséséhez szükséges kompetenciák fejlesztése)
Nő az esély (idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése)

II. A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Az intézkedések eredményei

Közös javaslat, közös döntés , közös felelősségvállalás

A roma együttműködés rendszere

Országos szintű egyeztető fórumok

Roma Koordinációs
Tanács (ROK-T)
Megalakulásának éve: 2011
Kibővítésének éve: 2017
Célja: teret biztosít a
párbeszédre és az
együttműködésre

Oktatás és
Gyerek
jól-léti

Foglalkoztatási

Cigánypasztoráció

Szakpolitikai
Testületek (2017)
(elnök, titkár,
tagok)

Kulturális

Lakhatási

Településfejlesztési

„Legyen Jobb a Gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia Értékelő Bizottság (ÉB)

- **Megalakulásának éve:** 2008. szeptember 24.
- **Célja:** a gyermekszegénység elleni Stratégia végrehajtásának nyomon követését, monitorozását végzi

Társadalmi Felzárkózási és Cigányügyi Tárcaközi Bizottság (TFCTB)

- **Megalakulásának éve:** 2010
- **Célja:** fórum biztosítása arra, hogy a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia mindinkább beépüljön az egyes szakpolitikákba

Emberi Jogi Munkacsoport

- **Megalakulásának éve:** 2012
- **Célja:** figyelemmel kísérje az emberi jogok érvényesülését Magyarországon, konzultációt folytasson a civil szervezetekkel, érdekképviselői és szakmai szervezetekkel, valamint alkotmányos szervekkel, emellett pedig elősegítse az emberi jogok magyarországi érvényesülésével kapcsolatos szakmai kommunikációt

Antiszegregációs Kerekasztal

- **Megalakulásának éve:** 2013 június 4., megalakulása óta működése folyamatos
- **Célja:** Az Antiszegregációs Kerekasztalt azzal a konkrét céllal alakította a Kormány köznevelésért felelős minisztere, hogy a kormányzati és a civil oldal együtt tekintse át az oktatási integráció és a társadalmi különállás aktuális kérdéseit, megvitassa az egyházi és civil, valamint állami és önkormányzati szereplők kompetenciáit, szerepvállalási lehetőségeit, közösen vizsgálja felül a jelenleg érvényes szakmai normákat, illetve szükség esetén javaslatokat tegyen új irányokra.

Országos szintű egyeztető fórumok

Helyi, települési szintű egyeztető fórumok HEP Fórum

Helyi Esélyegyenlőségi Programokhoz kapcsolódóan

Elindulás Éve: 2013

Célja: a helyi esélyegyenlőségi programokhoz (HEP) kötődően a HEP intézkedési tervében szereplő és a HEP célcsoportjaihoz kötődő (mélyszegénységben élők/romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők) esélyegyenlőségi, felzárkózási feladatok végrehajtásában való együttműködés

Tagjai: nemzetiségi és települési önkormányzatok képviselői, intézmények képviselői, civil és egyházi szervezetek

Helyi Esélyegyenlőségi Programok

A HEP az MNTFS helyi leképeződése, helyi lábai

5 évre szól
2 évente felülvizsgálják
mentorhálózat (SZGYF)
térítésmentes segítség
az önkormányzatoknak

Indulás éve: 2013
Új programozási időszak indulása:
2018

Jogszabályi háttér

2003. évi CXXV. törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról

2/2012. (VI.1.) EMMI rendelet az elkészítés részletes szabályozásáról

CÉLCSOPORTOK

mélyszegénység
ben élők/romák

gyermekek

nők

idősek

fogyatékkal
élők

Beavatkozási területek

Lakhatás

Oktatás

Foglalkoztatás

Egészségügy

Szociális

Adatgyűjtés, problémabeazonosítás, intézkedések megfogalmazása

Magyar Nemzeti Társadalmi
Felzárkózási Stratégia
Országos egyeztető fórumok

Megyei szintű
egyeztetés!

Települési
önkormányzatok
HEP-ek, HEP fórumok

Megyei szintű egyeztető fórumok Roma Platform

Elindulás éve:

Roma Platform 1.

Támogatás mértéke: 64 955 EUR

2016. július 1- 2017. május 31.

Baranya megye, Szabolcs –Szatmár – Bereg megye, Borsod – Abaúj – Zemplén megye

9 megyei Roma Platform

2 országos rendezvény: nyitó és záró

Roma Platform 2.

Támogatás mértéke: 63 215 EUR

2017. augusztus 1. – 2018. július 31.

Hajdú-Bihar megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Heves megye, Nógrád megye

12 megyei Roma Platform

1 országos rendezvény

Roma Platform

Célja: A felzárkózás-politika területi (megyei szintekre történő) kiterjesztése

Jellemzői:

aktív részvétel

vitafórum

„**semmit nélkülük elv**”

saját hang hallatása, problémák megfogalmazása

Európai Unió Bizottság támogatásával megvalósuló program

Projektgazda: Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

Tagjai: Civil és egyházi szervezetek, Kormányhivatalok, Roma Nemzetiségi

Önkormányzatok képviselői, helyi önkormányzati szereplők, intézmények

képviselői

Roma Platform kiterjesztése

EFOP-1.6.3-17 Megyei szintű felzárkózás-politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan

Elindulás: 2018

Célja: megyei szintű koordinációs és konzultációs rendszer kialakítása, új együttműködések generálása szolgáltatási hiányok kiküszöbölésére, beavatkozások összehangolása, együttműködési paktumok

Megyei Felzárkózási Fórum tagjai:

helyi önkormányzati szereplők

Megyei és helyi roma nemzetiségi önkormányzat képviselői

megyében működő civil szervezetek, egyházak képviselői és a megyében működő közszolgáltató intézmények képviselői

megyei felzárkózási referens, instruktork (konzorciumi pályázás esetén)

megyei gazdasági szereplők

a megyei kormányhivatalok részéről a munkaügyi központok és a népegészségügyi szakigazgatási szervek képviselője

a Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottságok képviselője

Szakképzési Centrumok képviselője

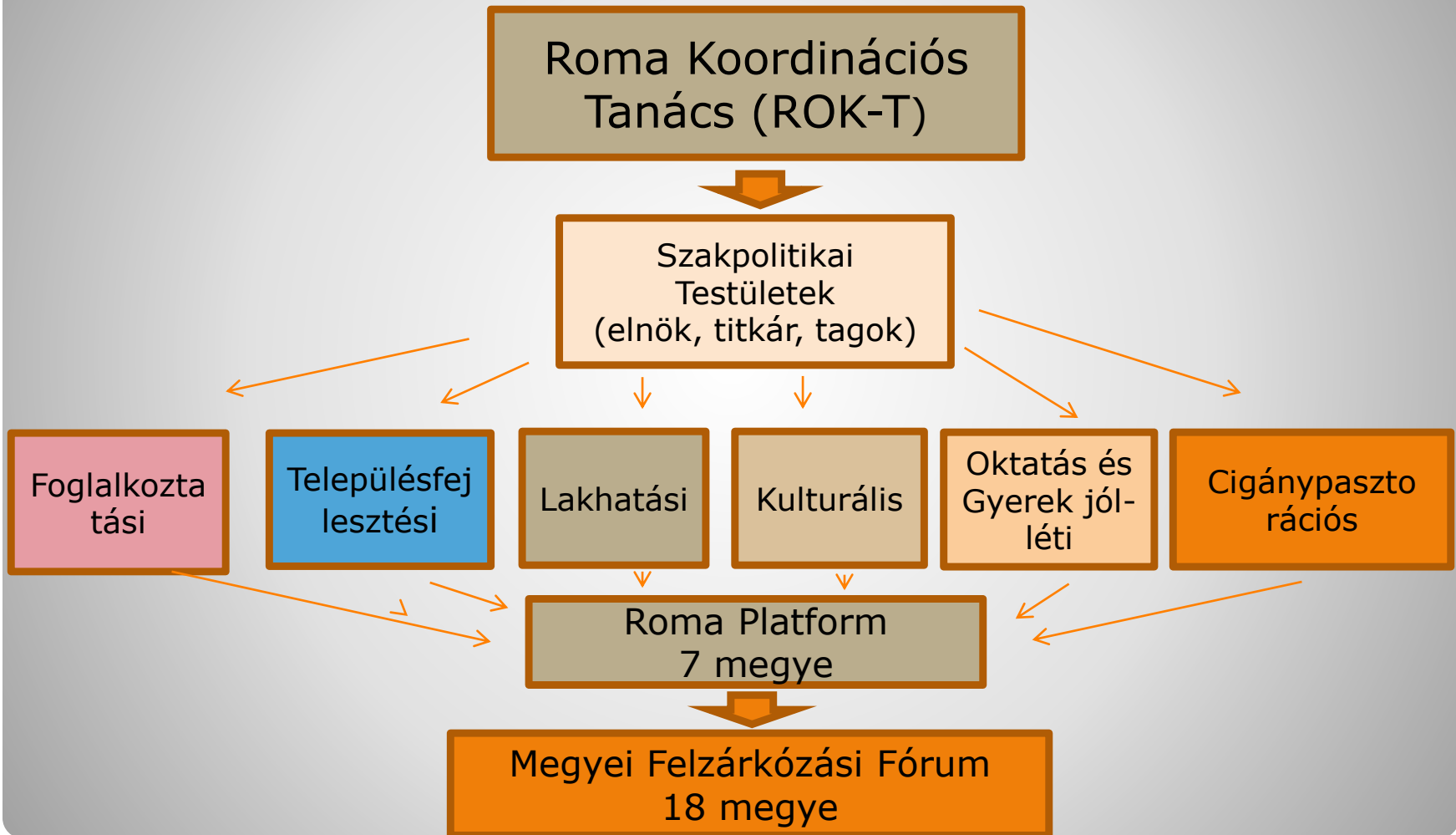
tankerületi központ képviselője

megyei önkormányzat felzárkózáshoz kapcsolható bizottságainak képviselője (pl. Egészségügyi és Szociális Bizottság)

Kimenet: Szolgáltatási Út Térkép elkészítése, Megyei Esélyteremtő Paktum

Közös javaslat, közös döntés , közös felelősségvállalás

A roma együttműködés teljes rendszere

Foglalkoztatási ráta– 58%
Munkanélküliségi ráta – 4,8%
Aktivitási ráta– 60,9%

Forrás: KSH, 2017. IV. negyedév

Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya

- 13,08% a foglalkoztatottak körében
- 29,45% a munkanélküliek körében
- 50,24% az ellátásban részesülő inaktívak körében

Forrás: KSH, mikrocenzus, 2016

Békés Megye

Békés megye

Szegregátummal rendelkező
települések száma: 27 db

Szegregátumok száma: 51 db

Azon települések, ahol három
vagy annál több szegregátum
van:

Véztő (5 db)

Békés (4 db)

Sarkad (3 db)

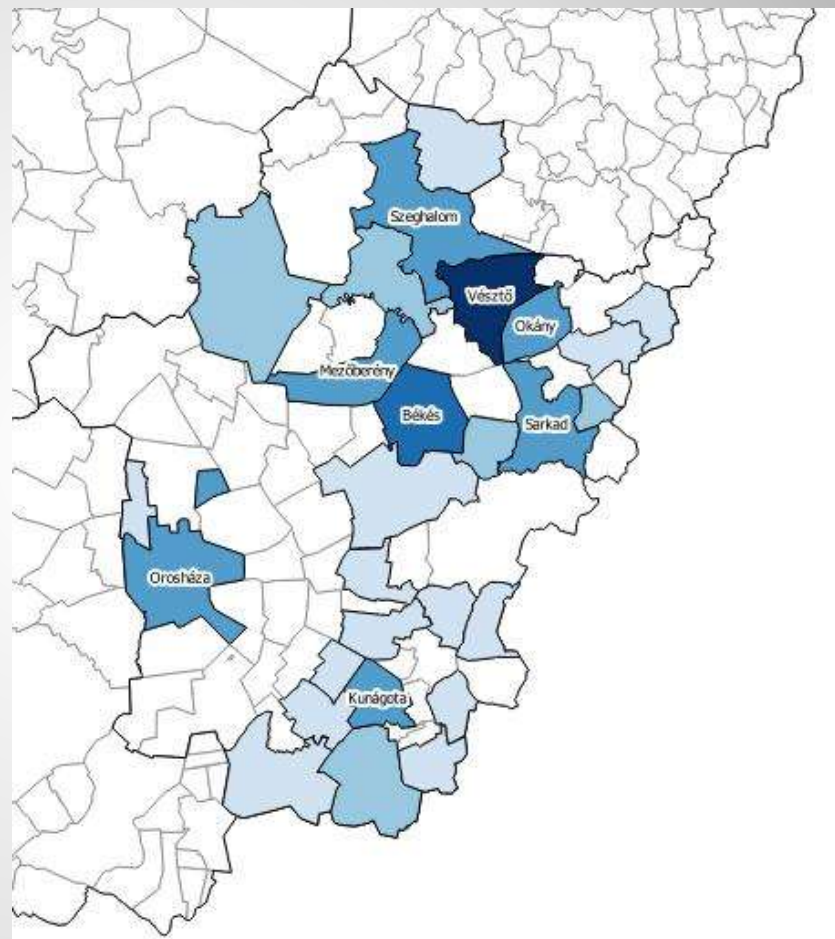
Okány (3 db)

Kunágota (3 db)

Mezőberény (3 db)

Szeghalom (3 db)

Orosháza (3 db)

Helyi, települési önkormányzatok szerepe

- Az MNTFS helyi lábai
- A helyi esélyegyenlőségi programokon keresztül a felzárkózás-politika célkitűzéseinek megvalósítása
- HEP célcsoportjaihoz (mélyszegénységben élők /**romák**, gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők) a beavatkozási területek mentén (foglalkoztatás, lakhatás, oktatás, egészségügy, szociális) problémabeazonosítás és intézkedések megfogalmazása
- Szolgáltatási hiányok feltérképezése →
- Szolgáltatási hiányok kiküszöbölésére együttműködések kezdeményezése más településekkel és a megyével →

Megyei önkormányzatok szerepe

- a megyei szintű felzárkózás-politikai beavatkozások összehangolása
- a felzárkózáshoz kapcsolódó projektek eredményeinek beépítése a megyei fejlesztéspolitikai dokumentumokba (megyei fejlesztési tervek, tankerületi és megyei köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési tervek, ITS-ek)
- szolgáltatási hiányok feltérképezése a megyében a HEP-ekre támaszkodva
- a szolgáltatások hátrányos helyzetűekhez való eljuttatása
- **Szolgáltatási Út Térkép** (EFOP-1.6.3-17)

Az önkormányzatok szerepe

Emberi Erőforrások Minisztériuma
Társadalmi Felzárkózásért Felelős
Helyettes Államtitkárság

**KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!**

Kiss Csilla